

Dk - DIALOG

Cena 3,- Kč

Pro členy Demokratického klubu zdarma

Jak čelit nežádoucím důsledkům rychlého vývoje informatiky?

Lze oprávněně usuzovat, že v dalších desetiletích se dostaneme do stavu hromadného rozšíření počítačů, především jejich propojení, to jest do stavu oboustranné počítačové informační a komunikační dálnice.

Přivedlo mne to k představě o možnosti absurdního zahlcení a o podobnosti s jakýmsi nechtěným bojem každého s každým. A dál, až do vyústění do přímé plebiscitující formy demokracie. Sdílím názor o jejích nevýhodách a jejího nedomyšleného uskutečnění se obávám. Nedobré prognózy v tomto smyslu pokládám za velmi pravděpodobné. Vývoj však nelze zastavit, a tak si kladu otázku, jak se zachovat rozumně, a tedy tak, aby se nežádoucím důsledkům předešlo. Aby se využilo, co je na věci dobré, paralyzovalo nechtěné a povýšila fyziologická schopnost adaptability lidského společenství. Chce to prevenci s možností nejlevnější obrany: zakotvit v mysli přemýšlivé většiny parametry nácviku, jak šum ze zahlcení předvídat, jemu předcházet a jej překonávat.

Při práci na nedílné složce, jakou představuje konstrukce zcela nového, kombinovaného volebního systému, jsem zcela náhodně zvolil název „AKCE 77“, který doporučuji pro výběr dočasně nejlepšího, nejlidštějšího, nejmorálnějšího, nejlevnějšího nácviku: jak v sociologickém směru vdechnout myšlenkám cestu využívání počítačové komunikace. Vůbec nejde v první řadě o zmnožení systémů výzkumu veřejného mínění (Faktum, STEM, IVVM apod.), ač by akce na první pohled tak vypadala.

Akce 77 skutečně v prvním přiblížení zjišťuje veřejné mínění. Proti dosavadním metodám jí prisuzuji předně tu výhodu, že má možnost oslovit tisíckrát více respondentů. Dále tu, že asi víc budou spolupracovat ti, kdo se o politické věci více zajímají, mají již více informací, a tak jejich posudek může být kvalifikovanější. Dále povyšuje respondenty na aktivnější, než ty, o které je zájem jen jednou za pár let při volbách, kdy ještě jsou v posledních týdnech před volbami živeni propagandou, logicky především populistickou. A především: za týden,

event. za 14 dní uslyší odpověď v nové otázce, předchozí rozvíjející, doplňující, případně odmítající. A tím je dán základ oboustranné komunikace, kterou ve formě, která doufám se postupně zdokonalí, pokládám za nejcennější pro demokracii. A to především v postupném získávání příznivců pro již zmíněný kombinovaný volební systém. A jeho pochopení.

Proč říkám, že jde o poměrně levnou akci: poslední ze šesti sloupců SPORT-KY lze využít k diferenciaci názorů a hlavně k jejich vzájemné kvantifikaci, k pěti možnostem přidělit žádný až 10 bodů. Např. hodnotit televizní programy, kvantifikovat je ne jako celek, ale míru oblíbenosti jednotlivých pořadů. Stejně tak politické programy v poměru k důvěryhodnosti jejich představitelů. Takové možnosti by možná značně zvýšily počet sázejících, protože kdo by se chtěl účastnit, musel by vsadit alespoň jeden sloupec. Zvýšený zisk by podstatně uhradil nájemné za zapůjčení čtecích strojů a vložení dalšího programu, který by vedle zjišťování výhry v prvních sloupcích zároveň vyhodnotil hlasování v sloupci posledním.

Proč říkám, že akce 77 je také nejlidštější, nejmorálnější, tedy zatím nejdemokratičtější: účast není povinná, nenutí k pouhému ANO-NE, proto může být výsledek kdykoliv i zpochybněn, není to imperativ ani pro ty, kdo by se hlasováním cítili jinak zavázání. Nebrání jim činit i nepopulární, ale užitečná rozhodnutí. Nemohou říci: „Voliči mne zavazují.“, ale také nemohou příliš popírat výraznější výsledek. Pomocí okénka pro cenu vsázky a šance je možno zmnožit odpovědi do řádu desítek a řádu druhé stovky.

A na závěr: po zveřejnění by čtenář měl podklad k hodnocení tohoto programu, jeho použitelnosti, průchodnosti a snad i ke zhodnocení inteligence a charakteru našeho lidu, od kontemplativního k exaktnímu. A stalo-li by se, že by akce byla přijata a osvědčila se, troufám si pomyslet, že i v mezinárodním hledisku by naše demokracie našla uznání a akce napodobení. **Miroslav Miklík**

AD: Z DOPISŮ (Dk-Dialog 3/97 - dopis dr. Čeňka Adamece)

V Praze dne 9. dubna 1997

Vážený pan

Dr. Ing. Čeňek Adamec

Milý kolego,

musím se přiznat, že Váš dopis mne překvapil a zároveň nepotěšil. Domníval jsem se, a jsem o tom stále přesvědčen, že Demokratický klub poskytuje možnost diskuse všech názorů, pokud neohrožují demokracii, a že právě v tom je jeho hlavní přednost a smysl. Je pochopitelné, že to vyžaduje toleranci k názoru jiných, a jistě bych chápal, kdyby někdo vystoupil z Dk proto, že mu nebyl dán prostor, aby svůj názor vyjádřil, ať na našich pravidelných setkáních, nebo v Dk-Dialogu. To myslím však není Váš případ. Na setkáních jste jistě nebyl omezován a cokoliv jste zaslal k otištění, bylo přijato. Navíc bych chápal, kdybyste vystou-

pil z Dk proto, že byste nesouhlasil s tím, k čemu se klub přihlásil nebo co podporil (např. česko-německou deklaraci nebo některé jiné z jeho stanovisek), avšak nechápu, že Vám vadí, že se Dk k něčemu nepřipojil (Vámi uváděnou Petici jsme pro informaci členům otiskli v Dk-Dialogu 3/1996).

Vaše rozhodnutí mne mrzí též proto, že jsme měli možnost se několikrát pracovním setkat a myslím, že jsme si vždy rozuměli. Přiloženě Vám zasílám poslední číslo Dk-Dialogu, ve kterém byl Váš dopis otištěn včetně Vzkazu studentům a dospívající mládeži. Pokud budete mít zájem se i nadále zúčastňovat našich akcí, budete na nich vždy vítáni. Kdybyste se chtěl k těmto otázkám ještě vrátit, rád si o tom s Vámi pohovořím.

S pozdravem
Zdeněk Pavlík

ZE ŽIVOTA DEMOKRATICKEHO KLUBU

Současné ekonomické problémy, funkce soudu, míra a hranice svobody byly předmětem diskuse při setkání členů Dk 10. 4. tohoto roku.

Květnové diskusní setkání na Právnické fakultě UK v Praze se uskutečnilo tentokrát až 15. 5. 1997 (obvyklý druhý čtvrtek v měsíci je státní svátek). Obsahem diskuse budou otázky současného politického dění podle dohody účastníků.

Jaromír Mareš (1912-1997)

Dne 12. února 1997 zemřel po delší nemoci nejstarší člen Demokratického klubu kol. Jaromír Mareš. Narodil se 7. dubna 1912 v Praze, dožil se se tento měsíc 85 let. Po vyučení drogistou a absolvování obchodní školy měl vlastní obchod, po jeho nucené likvidaci pracoval celý život jako dělník a technik. Okruh jeho zájmů byl vždy velmi široký. Zajímal se o historii, přírodní obory, náboženství i politické otázky a překládal z angličtiny. Nebyl členem žádné politické strany, ale již v roce 1990 vstoupil do Demokratického klubu brzy po jeho legalizaci. Byl přesvědčen o jeho důležité úloze ve společnosti. V aktivnějším zapojení do jeho činnosti mu v posledních letech bránila vážná nemoc, která však do posledních dní neovlivnila jeho duševní svěžest. Jeho památka zůstane zachována v myslích všech kolegů, kteří ho znali. **Z. P.**

INFORMACE

Dne 14. 4. 1997 uspořádala ostravská skupina Dk ve spolupráci s katedrou sociální geografie a regionálního rozvoje Ostravské University za účasti více než 40 přítomných diskusí spojenou s besedou k tématu, jak má demokratická společnost přistupovat k problematice rasismu, nacionalismu, xenofobie a jiným projevům extremismu. Diskuse k danému tématu byla velmi živá. **Petr Šindler**

Starosti hospodáře Dk

Do tohoto čísla Dk-Dialogu je přiložena složenka na **úhradu členských příspěvků**. Složenku přikládáme dvakrát ročně a bohužel nemůžeme zjistit, zda někdo již zaplatil za celý rok (díl složenky určený pro příjemce od České spořitelny nedostaneme). Vzhledem ke zvyšujícím se nákladům na tisk i na poštovné by při včasné neplacení příspěvků mohlo být pravidelné vydávání Dk-Dialogu ohroženo. Prosíme proto, abyste se zaplacením neotáleli. Na základě usnesení výboru Dk z dubna 1995 je doporučená minimální výše příspěvku stanovena na 3 Kč měsíčně pro členy bez vlastního příjmu, na 1 % z čistého měsíčního příjmu pro členy-důchodce a na 3 % z čistého měsíčního příjmu pro ostatní. Ocenili bychom samozřejmě, kdybyste doporučenou minimální částku **považovali skutečně za minimální** a podle svých možností ji zvýšili. Placení příspěvků přiloženou složenkou na účet České spořitelny č. 2192081 - 018/0800 - 741251 považujeme za nejvýhodnější převodem z účtu na účet.

František Filaun

POZVÁNKA

Demokratický klub pořádá **dne 20. května 1997** (úterý) panelovou diskusi k otázkám **extremismu a rasismu** v demokratické společnosti. Diskusi bude moderovat **Zdeněk Suda** a účast v panelu přislíbili Fedor Gál, Jan Friedlaender, Tomáš Hajšman a Zdeněk Pavlík. Diskuse spojená s následující besedou se uskuteční **v 17 hod.** v zasedací místnosti **Národního muzea v Praze 1**, Václavské nám. 68, přízemí vlevo.

DOPORUČUJEME K PŘEČTENÍ

Erazim Kohák: Průvodce po demokracii (Vzpomínky z amerického života, naděje z pražského návratu). Vychází v ediční řadě Studijní texty, 156 stran. Svěží a neotřelá knížka, jež má sloužit jako východisko diskuse nad jednotlivými situacemi, které demokracie přináší, a nad problémy, které řeší. Autor v knížce využívá své celoživotní zkušenosti s americkou demokracií a svou schopnost věci jasně pojmenovat a vyložit. Tato netradiční učebnice již byla prověřena ve výuce na některých středních školách a podle připomínek učitelů upravena. Je rozdělena do dvanácti oddílů, z nichž každý se zabývá jedním základním pojmem demokracie. Ilustrováno dřevoryty z roku 1659.

A. M.

Vydavatel: Demokratický klub, pošt. přihrádka 663, 111 21 Praha 1

Redakční rada: Miloslava Kučerková (výkonná redaktorka), Josef Janoušek, Alena Šubrtová

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 2471/93 ze dne 20. 12. 1993

Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod č. 6759